

Onderwerp

Aanpak droogteschade langs provinciale wegen

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. De aanpak van de droogteschade langs provinciale wegen vast te stellen waarbij Scenario 4a wordt gehanteerd als aanpak zoals te vinden is in bijlage "Notitie aanpak droogteschade langs wegen". Hierbij wordt overgegaan tot het versterken van de weg, in combinatie met het beperkt verwijderen van beplanting. Hierbij worden de te kappen bomen allemaal gecompenseerd;
2. De in de Perspectiefnota 2023-2026 en de Zomernota 2022 genoemde bedragen van € 168.000,- (kapitaalslasten) + € 237.000,- (eenmalig) voor deze aanpak te aan te wenden.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma mobiliteit, programmaonderdeel 6.3 Infrastructuur.

3. Eerdere behandeling

De problematiek van de droogteschade is beeldvormend toegelicht in de commissie RND/EMS van 29 september 2021. Naar aanleiding hiervan zijn er scenario's uitgewerkt in de notitie aanpak droogteschade langs wegen. Deze notitie is beeldvormend besproken in de commissie EMS van 6 april. De feedback van beide commissiebehandelingen is meegenomen in het voorstel.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Voor de aanpak van de droogteschade zijn extra financiële middelen benodigd (dekking is meegenomen in de Zomer- en Perspectiefnota) waarvoor PS beslissingsbevoegd is. Met de commissie EMS zijn meerdere oplossingsrichtingen besproken. In het Statenvoorstel wordt tot definitieve keuze voor de aanpak van de droogteschade besloten.

5. Verdere behandeling PS

N.v.t.

6. Korte toelichting op voorstel

De afgelopen jaren komen er in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland frequenter schadebeelden voor op specifieke gedeelten van de provinciale infrastructuur met bomen. Bij drogere periodes ontstaan blijvende lengtescheuren in het asfalt. Deze scheuren zorgen voor een verhoogd veiligheidsrisico voor het verkeer, schade aan de wegen en extra onderhoudskosten omdat de reparatie van dit soort schadebeelden niet kan wachten tot het reguliere onderhoudsmoment. Er is behoefte om structurelere maatregelen te treffen om deze schades in de toekomst te voorkomen of beheersbaar te maken. De verwachting is dat door de klimaatsverandering er mogelijk meer drogere periodes gaan voorkomen in de toekomst, waardoor de schadebeelden zullen toeneemen en er extra onderhoudskosten gemaakt zullen gaan worden.

Het externe onderzoeksbureau concludeerde eerder dat de meest waarschijnlijke oorzaak van de lengtescheuren de aanwezige boombeplanting en de resterende krimp/zwel van de klei/veendelen is, die tussen en het

Provinciale Staten
13 juli 2022

Agendapunt

Lelystad
10 mei 2022

Registratienummer
2948698

Afdeling/Bureau
INFRA

Portefeuillehouder
Reus, J. de

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit
en Samenleving:
15 juni 2022

pleistocene zand en de fundering van de weg zitten. De boombeplanting speelt een belangrijke rol door het verlagen van de grondwaterstand en het verlagen van het bodemvocht-gehalte binnen het invloedssfeer van de boom. Op basis van de ervaring van de directievoerders van de afdeling Infra wordt deze oorzaak gedeeld, zij zien in de praktijk ook een duidelijke relatie tussen boombeplanting en de schadebeelden.

De problematiek rondom droogteschade is in de gecombineerde commissie EMD/RMS van 29 september jl. besproken. Op basis van de conclusies uit het onderzoek en de discussie in de commissie is een notitie aanpak droogteschade opgesteld waarin meerdere scenario's zijn uitgewerkt. Het college van GS heeft op 1 maart een voorkeur voor scenario 4 uitgesproken. Met daarbij de aanvulling dat alle te kappen bomen moeten worden gecompenseerd (scenario 4a). De notitie droogteschade is in de commissie EMS van 6 april jl. beeldvormend besproken. Op basis hiervan is het Statenvoorstel met de keuze voor het scenario 4a opgesteld. Aangezien de benodigde financiële middelen niet binnen de reguliere begroting beschikbaar zijn, is hiervoor dekking gevraagd in de perspectiefnota.

7. Beoogd effect

Door te kiezen voor dit scenario voor de aanpak van de droogteschade, wordt droogteschade in de toekomst voorkomen. Hiermee wordt de onderhoudskwaliteit en de verkeersveiligheid geborgd langs de provinciale wegen. Daarnaast zijn de gevolgen voor het landschap beperkt.

8. Argumenten

1.1 Een aanpak van de droogteschade is gewenst om aan de kaders voor de infrastructuur te kunnen blijven voldoen.

Uit de eerdere bespreking in de commissies RND/EMS is de ernst van deze problematiek in beeld gebracht. Oplossingsrichtingen kunnen mogelijk effect hebben op de infrastructuur, het landschap en de natuur. Om hier een genuanceerde keuze in te kunnen maken zijn er in de notitie 5 scenario's opgesteld.

1.2 Scenario 4a is de beste aanpak voor de droogteschade

De aanpak van de droogteschade vraagt een zorgvuldige afweging, waarbij het College op basis van de notitie, het scenario 4a voorstelt aan PS. Door te kiezen voor dit scenario wordt droogteschade voorkomen door keuzes te maken op basis van de lokale omstandigheden. Er vindt bij dit scenario een zorgvuldige afweging plaats tussen het versterken van de verharding in combinatie met al dan niet het verwijderen van bomen. Indien er gekapt moet worden zullen alle te kappen hardhout en zachthoutbomen (circa 287 bomen) worden gecompenseerd door ze op een andere (bos)locatie terug te planten. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van de boscompensatiebank die momenteel binnen de provinciale organisatie wordt opgetuigd. Het is de planning dat deze bank begin 2023 operationeel wordt. De bermen waar de gekapte bomen voorheen stonden zullen op een manier worden ingericht die recht doet aan het omringende landschap en die winst oplevert voor de biodiversiteit. Bij de herplant worden veel meer soorten toegepast als de huidige drie soorten die gekapt worden (waarvan er twee kwetsbaar zijn voor ziekten (iep en essentaksterfte)). Hierdoor ontstaat een robuustere soortensamenstelling met meer toekomstperspectief.

1.3 Gewenste keuze aanpak is op korte termijn nodig

Door het PS voorstel met betrekking tot de aanpak van de droogteschade vast te stellen kan worden gestart met de aanpak van de droogteschade langs provinciale wegen. De komende jaren (2022 e.v.) staan er meerdere wegvakken met droogteschade geprogrammeerd. Aangezien dit onderhoud in een normale situatie gemiddeld 1 keer per 15 jaar plaats vindt, is dit het moment om maatregelen tegen droogteschade aan de wegen uit te voeren. Hiermee worden desinvesterings door verkorte onderhoudscycles, voorkomen. Tevens levert dit de minste overlast

op voor de weggebruiker en de omgeving. Daarnaast wordt hierbij ook invulling gegeven aan de wens van de commissie om de verkeersveiligheid goed te blijven borgen.

9. Financiële impact

De kosten van scenario 4a (inclusief de bovenwettelijke boomcompensatie bedraagt 6,9 miljoen (vervangingsinvesteringen € 6.517.000, eenmalige lasten € 352.000). De vervangingsinvesteringen leiden tot jaarlijkse kapitaallasten voor een bedrag van € 168.000.

De aanpak van de droogteschade wordt over meerdere jaren (2022 t/m 2025 en 2029) uitgevoerd. Om het totaaloverzicht te houden is zijn de investeringen en exploitatielasten in het volgende overzicht weergegeven:

Jaar	Investering	Boscompensatie	Jaarlijkse kapitaallasten
Scenario 4			
2022	1,326	0,066	0,000
2023	2,522	0,171	0,033
2024	1,929	0,000	0,074
2025	0,000	0,000	0,048
2029	0,739	0,000	0,013
Scenario 4a			
2023	0,000	0,115	0,000
Totaal	6,517	0,352	0,168

De aanpak van de droogteschade heeft een portefeuille overstijgend karakter en vraagt dan ook om een integrale en toekomstbestendige benadering. De benodigde dekking van de kosten van scenario 4 zijn opgenomen in de Perspectiefnota 2023-2026 en de Zomernota 2022. De dekking van de kosten van scenario 4a (€ 115.000) vindt plaats vanuit het bestaande budget Natuur inclusief.

10. Kanttekeningen

1.1 Keuzemogelijkheden tussen belangen infrastructuur en het landschap/natuur kunnen gevoelig liggen.

In de scenario's in de rapportage moet geconstateerd worden dat er altijd sprake is van een spanningsveld tussen functionaliteit van de infrastructuur versus de instandhouding van het landschap of de natuur. Het scenario 4a biedt tegen acceptabele kosten een zorgvuldige afweging tussen het belang van de verkeersveiligheid en de effecten op het landschap.

1.2 Communicatie over de droogteschadeproblematiek is belangrijk voor een goede beeldvorming

Bij de uitvoering van projecten waarbij sprake is van de aanpak van droogteschade, zal duidelijk worden gecommuniceerd over de achtergronden van de problematiek in relatie tot de te nemen maatregelen.

11. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Notitie aanpak droogteschade langs wegen	2875162	Bijgevoegd

